

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň JUDr. Hany Pipkové a JUDr. Marcely Rouskové v právní věci žalobkyně: **T. T. D.**, státní příslušnost Vietnam, zastoupena Mgr. Markem Čechovským, advokátem se sídlem Václavské náměstí 21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, nám. Hrdinů 1634/3, poštovní schránka 155/SO, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, č.j. CPR-9910-1/ČJ-2010-9CPR-C215 ze dne 2. 11. 2010,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 2. 11. 2010, kterým bylo zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí Policie České republiky, Oblastního ředitelství služby cizinecké policie, inspektorátu cizinecké policie Praha ze dne 26. 5. 2010, č. j. CPPH-094473/CI-2009-60, jímž byla zamítnuta žádost žalobkyně o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky. Odvolací správní orgán konstatoval, že žalobkyně odůvodnila svou žádost tím, že sdílí společnou domácnost s panem M. H., občanem České republiky. V řízení však bylo

zjištěno, že pan H. má být partnerem její mladší dcery, avšak neprokázalo se, že by žalobkyně s ním vedla společnou domácnost.

Proti tomuto rozhodnutí směřovala žaloba, v níž žalobkyně namítla, že k žádosti doložila veškeré relevantní dokumenty nutné pro kladné vyřízení žádosti, avšak že správní orgány jí nesdělily, jaký důkaz by považovaly za relevantní ohledně prokázání sdílení společné domácnosti, a neprovedly místní šetření, což je v rozporu se zákonem. Dále správním orgánům vytkla nesprávné hodnocení pojmu rodinného příslušníka občana Evropské unie, když za něj považovaly jen příbuzenský vztah či vztah zákonného zástupce a zastoupeného. Odmítla jejich výklad Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2004/38/ES jako nepřipustně zužující a obcházející její princip. Pro určení toho, co se rozumí vztahem obdobným vztahu rodinnému, je podstatný stav faktický, nikoliv formální. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 6/210-63 uvedla, že vztahem podobným vztahu rodinnému je i vztah obdobný vztahu zetě a tchýně, kteří žijí ve společné domácnosti, proto je na místě žalobkyni považovat za rodinného příslušníka občan Evropské unie a nelze ji obviňovat z účelového jednání a obcházení zákona. Žalobkyně proto navrhla, aby soud zrušil jak napadené rozhodnutí, tak jemu předcházející rozhodnutí správního orgánu I. stupně a aby věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhl zamítnutí žaloby.

Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Žalobkyně v podané žalobě uvedla, že správní orgán I. stupně zamítl její žádost o povolení k přechodnému pobytu pouze z důvodů, že nepředložila náležitosti stanovené zákonem 326/1999 Sb., konkrétně, že ke své žádosti nepředložila doklad potvrzující postavení rodinného příslušníka občana ČR — tzv. doklad potvrzující sdílení společné domácnosti, aniž by byl tento jakýmkoliv způsobem správním orgánem blíže definován. Zde je nutno v první řadě zdůraznit, že žalobkyně doložila do spisového materiálu veškeré relevantní dokumenty nutné pro kladné vyřízení žádosti a poskytla správnímu orgánu adekvátní součinnost, včetně nabízené možnosti místního šetření apod. Žalobkyně a pan M. H. — druh dcery žalobkyně — se podrobili výslechům, opakovaně se ve věci vyjadřovali, doložili listinné důkazy specifikované v napadeném rozhodnutí a navrhli provedení místního šetření na adrese sdílené společné domácnosti. Přes to správní orgán předmětnou žádost účastníků řízení zamítl s tím, že nebyl předložen listinný důkaz. Jak vyplývá z § 4 odst. 1, resp. § 4 odst. 2 správního řádu a zejména z judikatury Nejvyššího správního soudu (viz kupříkladu 4 As 20/2007), správní orgán je povinen v řízení postupovat tak, aby účastníci řízení byli řádně informováni a poučeni o požadavcích správního orgánu spojených s kladným vyřízením jejich žádosti. Jedním z bazálních předpokladů naplnění principů dobré správy a veřejné správy jako služby, je podle Nejvyššího správního soudu právě požadavek předvídatelnosti jednání a postupu správního orgánu v řízení. Jestliže správní orgán opakovaně odmítá předkládané důkazy účastníků řízení s tím, že ani jeden z nich neprokazuje sdílení společné domácnosti, aniž by účastníkům řízení sdělil, anebo alespoň indikoval, jaký důkaz by považoval za relevantní, zcela jednoznačně postupuje v rozporu s požadavkem předvídatelnosti, a tedy i v rozporu s výše uvedenými principy dobré správy a veřejné správy jako služby. Co správní orgán považuje za listinný důkaz prokazující sdílení společné domácnosti, to nesdělil žalobkyni ani v odůvodnění zamítavého rozhodnutí. Takový postup je jednoznačně v příkrém rozporu z výše uvedenými zásadami správního řízení a zcela jednoznačně porušuje práva účastníků

řízení, a to zvláště v situaci, kdy správní orgán svojí faktickou nečinností opět postupuje v rozporu se základními zásadami správního řízení, konkrétně s § 6 odst. 1,2 správního řádu. Veřejná správa je službou veřejnosti a správní orgán má povinnosti podle možností dotčeným osobám vycházet vstříc. Zamítnutí žádosti žalobkyně o udělení přechodného pobytu s odkazem na údajné nedoložení dokladu potvrzujícího jeho status rodinného příslušníka občana Evropské unie a souhlasné stanovisko odvolacího orgánu bylo v rozporu se specifikovanými právními ustanoveními. V napadeném rozhodnutí jsou v této souvislosti odvolacím orgánem rozvinuty teze v tom smyslu, že není povinností správního orgánu při rozhodování přihlížet pouze k účastníkům navrženým důvodům. Nebylo tedy takto přihlédnuto ani k navrženému místnímu šetření, aniž by bylo sděleno, z jakého důvodu. Správní orgány obou stupňů pochybovaly o relevanci žalobkyni tvrzeného vztahu a zároveň nečinily žádné kroky k tomu, aby tyto pochybnosti byly odstraněny. Lze konstatovat, že správní orgán prvního stupně došel k určitému názoru, který rozhodně není podložen a nemá oporu v realitě a ve chvíli, kdy je dobrovolně samotnými účastníky (žalobkyni) navrženo odstranění těchto pochybností a „hrozí“, že by výsledky místního šetření mohly být ku prospěchu (žalobkyně), tak již zřejmě pochybnosti nemá, nicméně stále setrvává na doložení jakýchkoli dokladů typu evidenčního listu ze Správy nemovitostí, či faktury týkající se provozu společné domácnosti či „jakékoliv“ jiné důkazy (jaké již není uvedeno), které sdílení společné domácnosti potvrzují. Místní šetření správní orgány patrně jako důkaz nevyhodnotil. Tento postup správních orgánů nelze hodnotit jinak než jako nezákonný a vystavující obě rozhodnutí riziku nepřezkoumatelnosti.

Dále žalobkyně uvedla, že z odůvodnění obou rozhodnutí implicitně vyplývá, že správní orgán v rámci svého výkladu považuje za rodinného příslušníka ve smyslu výše uvedeného ustanovení pouze příbuzenský či vztah zákonného zástupce a zastoupeného a to v návaznosti na Směrnici EP a Rady. Takový výklad je však dle žalobkyně nesprávný a zejména neodpovídá nejenom zákonnému ustanovení § 15a odst. 4 písm. b) zákona o pobytu cizinců, které bylo inkorporováno právě v návaznosti na výše uvedenou směrnici. Nejprve je tedy v tomto kontextu nutno konstatovat, že citované ustanovení zákona o pobytu cizinců neobsahuje jedinou zmínku o tom, že by se vztahovalo toliko příbuzenské vztahy či zákonné zastoupení, když z dikce jednoznačně vyplývá, že se jedná o trvalý vztah obdobný rodinnému. Žalobkyni není zřejmé, na základě kterých právních předpisů, dospěl žalovaný k závěru, že za vztah obdobný vztahu rodinnému lze považovat v kontextu žádosti účastníků řízení pouze výše uvedené. Žalobkyně zdůrazňuje, že základním principem Směrnice je zachování jednoty rodiny a v důsledku tohoto principu by měl hostitelský stát přezkoumávat v souladu s vnitrostátními předpisy otázku, zda by i osobám, které nejsou v definici rodinného příslušníka občana EU, měl být umožněn vstup a pobyt s ohledem na jejich vztah k občanu Unie nebo jakékoliv další okolnosti, například jejich finanční nebo fyzickou závislost na občanu Unie. Dále, pokud správní orgány argumentují při svém výkladu Směrnicí, měly by především vycházet z jejího smyslu a účelu a nikoliv vytrhovat z kontextu jednotlivá ustanovení. Žalobkyně je přesvědčena, že je nutno jí považovat za osobu dle § 15a odst. 4 písm. b) zákona o pobytu cizinců, neboť vztah mezi biologickým rodičem a potomkem a jeho druhem, bez toho, aby tento vztah byl vztahem formálním a bylo jej tak možné označit za rodinný, je vztahem obdobným rodinnému. Správní orgán tu nepřipustně zužuje a obchází princip výše uvedené směrnice na zachování jednoty rodiny, ačkoliv zákonodárce umožnil osobám ve vztahu obdobném vztahu rodinnému požádat o povolení k přechodnému pobytu. Pokud by tomu tak nebylo a tento princip by bylo třeba chápat v rámci úzké definice rodinného příslušníka, jistě by zákonodárce takto restriktivně tuto osobu definoval. Správní orgán se bez zákonného zmocnění snaží substituovat funkci zákonodárce při výkladu výše uvedené směrnice a zneužívá tak svoji pravomoc. Otázku, které vztahy spadají pod definici vztahů

obdobným vztahům rodinným, navíc zodpovídají jak předpisy správně právní, tak i trestně právní. Termín „obdobného vztahu rodinnému“ se objevuje v souvislosti s právem svědka odmítnout výpověď, kdy s tímto pojmem bezprostředně souvisí pojem osoby blízké, a to za předpokladu, že by újmu, která utrpěla jedna z nich, druhá pociťovala jako újmu vlastní. Pokud tedy existuje jakýkoliv vztah mezi dvěma osobami, který je vztahem obdobným vztahu rodinnému, nikoliv však vztahem rodinným, a zároveň by újmu, která utrpěla jedna z nich, by druhá pociťovala jako újmu vlastní, je třeba takovou osobu považovat za osobu blízkou. Žalobkyně odkazuje v tomto směru taktéž na judikaturou ustálený výklad pojmu sdílení společné domácnosti. S odkazem kupříkladu na rozhodnutí Krajského soudu v Brně, vydaného pod č.j. 17 Co 189/78, se nevyžaduje, aby mezi osobami žijícími ve společné domácnosti existovaly ještě nějaké další vztahy ať příbuzenské, nebo založené manželstvím. Není tedy rozhodné, zda jde o fyzické osoby blízké či fyzické osoby cizí, musí však spolu žít. Výrazem společného žití bývá zpravidla i společné bydlení v témže bytě, není však v každém případě bezpodmínečně nutné. Soudní praxe dospěla k názoru, že spolužití je ve smyslu § 115 občanského zákoníku trvalé, jestliže objektivně zjistitelné okolnosti svědčí o úmyslu osob založit a vést takové spolužití nikoliv pouze na přechodnou dobu. Společné uhrazování nákladů na potřeby domácnosti znamená spotřební společenství. Přitom není třeba, aby všichni příslušníci domácnosti přispívali na společné potřeby pouze finančně a stejně, záleží na jejich možnostech a vůli, přitom není vyloučeno, že část svých prostředků si ponechají jen pro vlastní osobní potřebu. Z uvedeného pak vyplývá, že pro určení toho, co se rozumí vztahem obdobným vztahu rodinnému, je podstatný především faktický, nikoliv formální a navíc do značné míry subjektivní vztah dvou osob, přičemž je zcela nerozhodné, zda se jedná o vztah partnerský či obdobný vztahu rodičovskému, prarodičovskému či v daném případě vztah obdobný vztahu tchyně a zetě. Za zcela irelevantní je za daných podmínek a s odkazem na výše uvedenou judikaturu nutno považovat argumentaci správního orgánu, podle které se pan M. H. nepodílí finančně na chodu domácnosti, což údajně a priori vylučuje alternativu řádného sdílení společné domácnosti, tak jak tento termín pojímá český právní řád. Uvedený právní názor žalobkyně ohledně interpretace a aplikace § 15a odst. 4 písm. b) zákona o pobytu cizinců a případně Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2004/38/ES plně odpovídá taktéž aktuálnímu vyjádření Ministerstva vnitra, Odboru azylové a migrační politiky ze 27.11.2009, podepsané ředitelem odboru PhDr. Tomášem Haišmanem, jakožto orgánu instančně nadřízeného orgánům služby cizinecké policie. Z uvedeného vyjádření, které je správnímu orgánu zřejmé z jeho úřední činnosti, prokazatelně vyplývá, že pod kategorií osob dle § 15a odst. 4 písm. b) zákona o pobytu cizinců v žádném případě nespádá pouze institut druh družka, ale i jiné vztahy, které musí být vztahy rodinnými nebo obdobnými rodinným a vzájemný poměr mezi těmito osobami musí být takový, že by újmu, kterou by utrpěla jedna z nich, druhá pociťovala důvodně jako vlastní. Nelze tedy než uzavřít, že správní orgány obou stupňů interpretovaly a aplikovaly citované ustanovení zákona o pobytu cizinců v rozporu s jím nutně známou interpretací a aplikací této normy nadřízeným správním orgánem, Odborem azylové a migrační politiky MV ČR a navíc se dopustily až urážlivých výroků, kdy odvolací orgán obviňuje žalobkyni z účelového vztahu a obcházení zákona, aniž by jakkoliv doložil i jen náznak úmyslu žalobkyně zákon tzv. obejít a dále kvalifikuje jednání žalobkyně jako skutečné, aktuální a dostatečné ohrožení zájmů společnosti a to především zájmu veřejného. Žalobkyně je matkou svých dcer a skutečně žije ve společné domácnosti s „rodinou“ své dcery a proto si podala předmětnou žádost. Toto jsou fakta, o která odvolací orgán absurdně opírá, že žalobkyně skutečně, aktuálně a dostatečně ohrožuje veřejný zájem společnosti a obchází zákon, proto její žádosti nebylo vyhověno a toto negativní rozhodnutí odvolacím orgánem bylo potvrzeno. Ohrožení veřejného zájmu, natož jeho intenzita žalobkyni není jasná. Z aktuální judikatury Nejvyššího správního soudu a z výkladu citovaných norem vyplývá, že „vztah obdobný vztahu rodinnému“ nelze omezit pouze na poměr druh-družka,

protože zákonodárce použil výrazně obecnější formulaci, takže měl nepochybně na mysli co nejširší okruh vztahů. Za vztah obdobný vztahu rodinnému je proto třeba považovat i například vztah obdobný vztahu zetě a tchýně, kteří žijí ve společné domácnosti. Pro posouzení věci jsou nicméně významné dvě podmínky, které zákon vymezuje: 1) cizinec žije s občanem Evropské unie ve vztahu obdobném vztahu rodinnému, 2) žije s ním ve společné domácnosti. Obě podmínky přitom musejí být splněny současně, což v případě žalobkyně nesporně splněno je.

Městský soud v Praze posoudil věc takto:

Podle ust. § 87e odst. 1 věta první zákona o pobytu cizinců, ve znění platném do 31. 12. 2010, na zamítnutí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu se důvody podle § 87d odst. 1 vztahují obdobně.

Podle ust. § 87d odst. 1 písm. a) citovaného předpisu policie žádost o vydání potvrzení o přechodném pobytu na území zamítne, jestliže žadatel nepředloží náležitosti stanovené zákonem.

Ze správního spisu je zřejmé, že žalobkyně požádala o povolení k přechodnému pobytu podle ust. § 87b odst. 1 citovaného zákona o pobytu cizinců, tedy jako rodinný příslušník občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie a hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce společně s občanem Evropské unie. K takové žádosti byla žalobkyně podle ust. § 87b odst. 2 zákona o pobytu cizinců povinna předložit mimo jiné doklad potvrzující, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie.

Podle ust. § 15a odst. 4 písm. b) zákona o pobytu cizinců ustanovení tohoto zákona, týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie, se obdobně použijí i na cizince, který hodnověrným způsobem doloží, že má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti.

Městský soud v Praze posuzoval projednávanou věc s přihlédnutím k závěrům, k nimž dospěl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 6. listopadu 2013, č. j. 6 As 95/2013 – 41, v němž rozhodoval o kasační stížnosti ve věci, jejíž podstatou byla otázka vydání povolení k přechodnému pobytu podle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců za účelem soužití žalobce s jeho družkou, cizí státní občankou, a její nezletilou dcerou, jež je občankou České republiky a tedy i Evropské unie.

Městský soud má za to, že vzhledem k obdobnosti tohoto případu s věcí nyní projednávanou lze závěry formulované Nejvyšším správním soudem v označeném rozsudku použít i na věc nyní projednávanou.

Nejvyšší správní soud především konstatoval, že:

[24] Nejvyšší správní soud shodně se svým rozsudkem č. j. 6 As 30/2013-42 zdůrazňuje, že řízení dle § 87b odst. 2 zákona o pobytu cizinců je řízením o žádosti cizince, který orgány České republiky o něco žádá, konkrétně o udělení pobytového statusu, z čehož plyne, že je v jeho vlastním zájmu tvrdit a osvědčit splnění shora rozvedených zákonných podmínek. Je v jeho vlastním zájmu, aby k podání žádosti a k řízení o ní přistupoval se vši vážností a vyvinul procesní aktivitu ve formě předestření hodnověrných tvrzení a hodnověrných důkazů o nich, neboť pouze z jeho tvrzení nebo prostřednictvím jím předložených důkazů a učiněných důkazních návrhů může správní orgán v řízení zjistit a ověřit splnění obou podmínek, jež se

týkají soukromého a rodinného života žadatele a dalších osob, s nimiž má tvrzený rodinný vztah a s nimiž sdílí společnou domácnost. Možnosti správního orgánu zjišťovat tyto skutečnosti jsou značně omezené, neboť jde o sféru soukromou, pod ochranou základního práva na respektování soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, resp. čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a – při aplikaci na situaci, na niž dopadá unijní úprava – čl. 7 Listiny základních práv Evropské unie. Správní orgán v tomto řízení o žádosti může vycházet jen z toho, co uvede a osvědčí žadatel, resp. nemůže dál, než kam jej žadatel (a jeho rodinní příslušníci) v průběhu celého řízení pustí. Iniciativa tak musí přicházet především ze strany žadatele a je pouze na něm, zda poskytne správnímu orgánu hodnověrné informace, prokazující existenci trvalého vztahu obdobnému vztahu rodinnému stěžovatele a občana EU. Neochota nebo nemožnost tvrdit splnění podmínek a prokázat jejich splnění jde za těchto okolností plně k tíži žadatele a vede (pouze) k tomu, že žadatel se svou žádostí neuspěje.

[25] Ačkoliv zákon o pobytu cizinců požaduje, aby k žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu byl předložen doklad potvrzující, že žadatel je rodinným příslušníkem občana EU, lze tento požadavek doslovně uplatnit pouze ve vztahu ke skutečnému rodinnému příslušníkovi jako je např. rodič – dítě či manžel – manželka, kdy tímto dokladem je právě rodný či oddací list. Pokud však má být dokládán vztah obdobný vztahu rodinnému, jako v nyní posuzovaném případě, je zjevné, že nelze předeštit důkaz v podobě zmíněných matričních dokumentů, nýbrž je nutno využít jiné důkazní prostředky k prokázání faktického vztahu, ať už listinné důkazy např. v podobě fotografií, dokladů o společně strávené dovolené či jiných podobných listin soukromé povahy. V souladu s § 50 odst. 1 správního řádu mohou být žadatelem např. rovněž učiněny návrhy svědeckých výpovědí z žadatelova bezprostředního okolí hodnověrně prokazující citový a jiný vztah žadatele k občanu EU (a naopak), od něhož žadatel svůj pobyt odvozuje (přátelé, ošetřující lékař, u starších dětí např. učitelé v předškolních pokračování 6 As 95/2013 – 44 a školních zařízeních). Na tomto místě rovněž pro žadatele vyplývá dle § 50 odst. 2 in fine správního řádu při opatrování pokladů pro vydání rozhodnutí povinnost poskytovat správnímu orgánu veškerou potřebnou součinnost.“

Vycházejí z těchto závěrů, musí městský soud odmítnout námitku žalobkyně, že správní orgány ji nesdělily, jaký doklad prokazující vedení společné domácnosti by považovaly za relevantní a jaký by tedy měla žalobkyně v řízení předložit.

Za daného stavu věci nelze pod výrazem „doklad“ rozumět konkrétní formalizovaný dokument, jímž by byl trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému mezi žalobkyní a panem M. H. autoritativně potvrzen. Takový doklad z povahy věci nemůže existovat, a tedy je na místě existenci takového vztahu doložit jinými důkazy, aniž by byl jejich rozsah jakkoliv předem vymezen či omezen. Mohlo se tedy jednat například o doklady dokumentující vedení společné domácnosti – její financování či společné bydlení, dále například rodinné fotografie žalobkyně či jakékoliv písemnosti osobní povahy, z nichž by bylo zřejmé, že vztah obdobný rodinnému mezi ní a panem H. existuje. V tomto směru byla žalobkyně již správním orgánem I. stupně náležitě poučena ve výzvě k odstranění nedostatků žádosti ze dne 9. 10. 2009, viz str. 2 dole. Správní orgány povahu onoho „dokladu“ nijak nevymezily, ani neomezily, což soud shledává správným, neboť tak žalobkyni poskytly naprostou volnost ohledně toho, jaké důkazní prostředky předloží či navrhnou. Žalobkyně ostatně tomuto poučení porozuměla a ve vyjádření ze dne 5. 11. 2009, resp. 18. 11. 2009 uvedla, že potřebné skutečnosti budou zjištěny výslechem jak jejím, tak pana H. Soud proto v postupu správních orgánů nespatřuje porušení základních zásad správního řízení ve smyslu ust. § 2, § 3 a § 4 správního řádu.

Současně tím ovšem nebyla dotčena pravomoc správních orgánů provést takové důkazy, které považovaly za vhodné z hlediska ust. § 3 správního řádu, případně odmítnout provedení takových, které by nevedly k řádnému zjištění skutkového stavu věci. Z obsahu správního spisu je zřejmé, že správní orgán I. stupně provedl výslech jak žalobkyně, tak i pana M. H., a skutečnosti takto zjištěné vyhodnotil ve svém rozhodnutí. Na straně 3 odůvodnění rozhodnutí ze dne 26. 5. 2010 uvedl, že žalobkyně na území České republiky nepřijela sdílet společnou domácnost s panem M. H., přítelem její mladší dcery, ale že zde hodlá zůstat za účelem výpomoci své starší dceři s domácností a s výchovou dětí, dále že ji k panu H. neváže žádný trvalý či rodinný vztah, jelikož se seznámili až po jejím příjezdu do České republiky, pro neznalost řeči v podstatě spolu nejsou schopni komunikovat a o neexistenci trvalosti svědčí i to, že žalobkyně nesdělila panu H. ani svůj úmysl zůstat v České republice.

Ze zjištěných skutečností tedy správní orgán I. stupně učinil závěr, že nebylo doloženo sdílení společné domácnosti, a tedy nebylo potvrzeno postavení žalobkyně jako rodinného příslušníka občana České republiky. Tento závěr pak v plné míře převzal i odvolací správní orgán vycházející ze stejných skutkových zjištění. Soud pak toto vyhodnocení provedených důkazů shledal souladným se zákonem, neboť bylo provedeno podle ust. § 50 odst. 4 správního řádu, podle něhož pokud zákon nestanoví, že některý podklad je pro správní orgán závazný, hodnotí správní orgán podklady, zejména důkazy, podle své úvahy; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci. Provedené úvahy totiž jednak vycházely ze skutečností, dokumentovaných ve spise, a jednak byly v souladu se zásadami logického uvažování.

Soud neshledal důvodnou ani námitku ohledně toho, že správní orgán odmítl předkládané důkazy s tím, že ani jeden neprokazuje sdílení společné domácnosti. Skutečnost, že, jak je zřejmé ze spisu a z obou rozhodnutí, správní orgány se se všemi provedenými důkazy vypořádaly, tedy vyhodnotily je a učinily na jejich základě závěr o věci samé. To, že tento závěr se rozcházel s názorem žalobkyně a s jejími zájmy, neznamená, že by byly tyto důkazy odmítnuty. Pokud pak jde o nerealizované místní šetření, které měla žalobkyně navrhnout, soud musel konstatovat, že správní spis neobsahuje žádný doklad o tom, že by žalobkyně buď v řízení před správním orgánem I. stupně, nebo v odvolání anebo v odvolacím řízení navrhla provedení takového důkazu. Správní orgány proto nepochybily, jestliže místní šetření neprovedly, resp. nijak se k této věci nevyjádřily. Za stavu, kdy k objasnění a rozhodnutí věci postačovaly výsledky výslechů žalobkyně a pana M. H., by to ostatně bylo nadbytečné.

Dále soud odmítl výklad pojmu „rodinný příslušník občana Evropské unie“, jak jej žalobkyně předeštlá v žalobě. Důvodem je především skutečnost, že podle ust. § 15a odst. 4 písm. b) zákona o pobytu cizinců musí cizinec, má-li na něj být pohlíženo jako na rodinného příslušníka občana Evropské unie, hodnověrně doložit dvě skutečnosti: 1) že má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a 2) že s ním žije ve společné domácnosti. Obě tyto skutečnosti musejí být doloženy současně.

Jestliže tedy žalobkyně neprokázala, že s panem M. H. žije ve společné domácnosti, pak nesplňovala jednu z esenciálních podmínek pro to, aby na ni bylo pohlíženo jako na rodinného příslušníka občana Evropské unie, a bylo tedy nadbytečné zkoumat, zda má s panem H. trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému. Správní orgán I. stupně se však zabýval i touto otázkou a dovodil, že žalobkyni neváže k panu H. žádný trvalý či rodinný vztah, vycházející ze skutečností sdělených do protokolu jak panem H., tak žalobkyní samotnou.

Konečně soud neakceptoval ani námitku žalobkyně, podle níž z odůvodnění obou rozhodnutí implicitně vyplývá, že správní orgán v rámci svého výkladu považuje za rodinného příslušníka ve smyslu ustanovení § 15a odst. 4 písm. b) zákona o pobytu cizinců pouze příbuzenský či vztah zákonného zástupce a zastoupeného a to v návaznosti na Směrnici EP a Rady; takový výklad je však nesprávný a zejména neodpovídá nejenom zákonnému ustanovení, které bylo inkorporováno právě v návaznosti na výše uvedenou směrnici, protože citované ustanovení zákona o pobytu cizinců neobsahuje jedinou zmínku o tom, že by se vztahovalo toliko příbuzenské vztahy či zákonné zastoupení, když z dikce jednoznačně vyplývá, že se jedná o trvalý vztah obdobný rodinnému. Žalobkyni tak není zřejmé, na základě kterých právních předpisů, dospěl žalovaný k závěru, že za vztah obdobný vztahu rodinnému lze považovat v kontextu žádosti účastníků řízení pouze výše uvedeně.

Tato žalobní námitka je zcela nedůvodná, protože ani správní orgán I. stupně, ani orgán dovolací žádný takový závěr neučinily. Žalobkyně ostatně sama uvádí, že tento názor z odůvodnění rozhodnutí obou správních orgánů „implicitně vyplývá“, tedy má podle jejího názoru být zřejmý z kontextu, nikoliv že by tam byl explicitně, tedy výslovně, vyjádřen. Nezbyvá než konstatovat, že se zde jedná o domněnku žalobkyně, založenou na spekulaci, nikoliv na tom, co správní orgány skutečně uvedly. Správní orgán I. stupně konstatoval to, že žalobkyně přijela do České republiky za svými dcerami, a ne za účelem sdílení společné domácnosti a panem M. H., kterého do té doby vůbec neznala, a že na území České republiky chce zůstat pouze z důvodu výpomoci starší dceři s jejími dětmi, takže přechodná přítomnost pana H., partnera její mladší dcery, v bytě, ve kterém žalobkyně bydlí se svými dcerami, měla posloužit jako prostředek pro získání přechodného pobytu. Odvolací orgán pak konstatoval, že je povinností cizince nezpochybnitelným způsobem doložit existenci trvalého vztahu s občanem Evropské unie; žalobkyně však takový vztah nedoložila. Ani odvolací orgán tedy netvrdil nic v tom směru, že za vztah podřaditelný pod ust. § 15a odst. 4 písm. b) zákona o pobytu cizinců lze považovat pouze příbuzenský či vztah zákonného zástupce a zastoupeného. Správní orgány pouze shledaly, že mezi žalobkyní a panem M. H. není vztah fakticky žádný. Soud shledal tento závěr plně odůvodněným, když ze zjištěných skutečností spolehlivě vyplývá, že žalobkyně měla v úmyslu zůstat na území České republiky kvůli rodině své starší dcery, která potřebovala pomoci s výchovou dětí, nikoliv tedy kvůli své mladší dceři a už vůbec ne kvůli jejímu partnerovi, tedy panu H. Za tohoto stavu věci se soud nezabýval podrobně argumentací žalobkyně v části III. žaloby, neboť tam žalobkyně vede spor o věci, která nebyla předmětem rozhodování správních orgánů – jak vyloženo výše, ve věci nejde o to, zda vztah mezi žalobkyní a panem H. lze podřadit pod ust. § 15a odst. 4 písm. b) zákona o pobytu cizinců, ale o skutečnost, že v projednávané věci žádný vztah mezi těmito osobami neexistuje.

Městský soud v Praze tedy dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně, a proto ji podle ust. § 78 odst. 7 soudního řádu správního zamítl.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn podle ust. § 60 odst. 1 soudního řádu správního, když žalobkyně neměla ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady řízení nevnikly.

Soud rozhodl o žalobě bez nařízení jednání za podmínek ust. § 51 odst. 1 soudního řádu správního.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 25. března 2015

JUDr. Slavomír Novák v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Jana Horáčková